

OKUMA YAZMA ÖĞRETİMİNDE ÇOCUK EDEBİYATININ ÖĞRETİM AMAÇLI KULLANIMINDAKİ YÖNTEM VE TEKNİKLER

Yrd. Doç. Dr. Meral Kaya

Rhode Island College, USA

Son yıllarda birçok eğitimci okuma-yazma öğretiminde kaliteli çocuk edebiyatı kitaplarının değerini ve işlevini daha iyi anlamaktadır. Çocuk edebiyatını sınıf içinde öğretim amaçlı kullanmak isteyen öğretmen iyi bir kitap seçerek öğrenciyi okumaya davet eder ve öğrencilerin dikkatini öğretimsel teknik ve yöntemlerle kitap ve öğrenmeye yoğunlaştırır. Bu makalede çocuk edebiyatının sınıf içinde okuma-yazma öğretiminde kullanılmasında Amerika Birleşik Devletleri'nde uygulanan bazı okuma programları, öğretmenin değişen rolleri ve okuma-yazma öğretimi yöntem ve etkinliklerine yer verilmektedir.

Giriş

Günümüzde çocuk edebiyatının ilkökul sınıflarında kullanımı, okur-yazarlık konusunun temel taşını oluşturmaktadır. Çocuk edebiyatının çocukların okuma-yazma öğrenimine olumlu katkıları, birçok araştırmacı, eğitimci ve aileler tarafından kabul edilmiştir. Bunun yanında, çocuk edebiyatının dil gelişimini kolaylaştırdığı da bir gerçektir. Cullinan'a (1990) göre "çocuklar duydukları dili öğrenirler; dili geliştirecek ne kadar çok ortam olursa, çocuklar da dil öğreniminden o kadar çok yararlanırlar." (s.20). Bu ortamı oluşturacak en zengin araçlar çocuk kitaplarıdır. Çocuk edebiyatının okuma-yazma öğreniminde etkili olmasının yanında, çocuk kitaplarına ilgi ve okuma, yaşam boyu okur yazarlığın bir göstergesidir.

Çocuk edebiyatının okuma gelişimindeki gücünün kabul edilmesi ile birlikte ilkökul eğitimi programları da değişime uğramıştır. Sınıf öğretmenlerinin etkisi ve rolü de değişmiştir. Bu değişikliklerle birlikte yeni okuma programları ortaya çıkmıştır. Okuma-yazma öğretimi çocuk edebiyatı ile zenginleştirilirken, araştırmacılar, eğitimciler ve öğretmenler Amerika Birleşik Devletleri'nde çocuk edebiyatına dayalı okuma programlarını okullarda uygulamaya başlamışlardır.

Zarillo (1989) çocuk edebiyatına dayalı öğrenme ve öğretmenin "öğretim teknikleri, alıştırma ve etkinlikleri, hikaye kitapları (fiction), bilgi verici kitapları (nonfiction), kısa hikayeleri, oyunları ve şiirleri kapsamı" olarak tanımlamaktadır (s.22). Çocuk edebiyatı ile öğretimin tanımlanmasından önce çocuk edebiyatının tanımı yapılmalı, yararları bilinmeli ve bunlar öğretmenler tarafından anlaşılmalı ve benimsenmelidir.